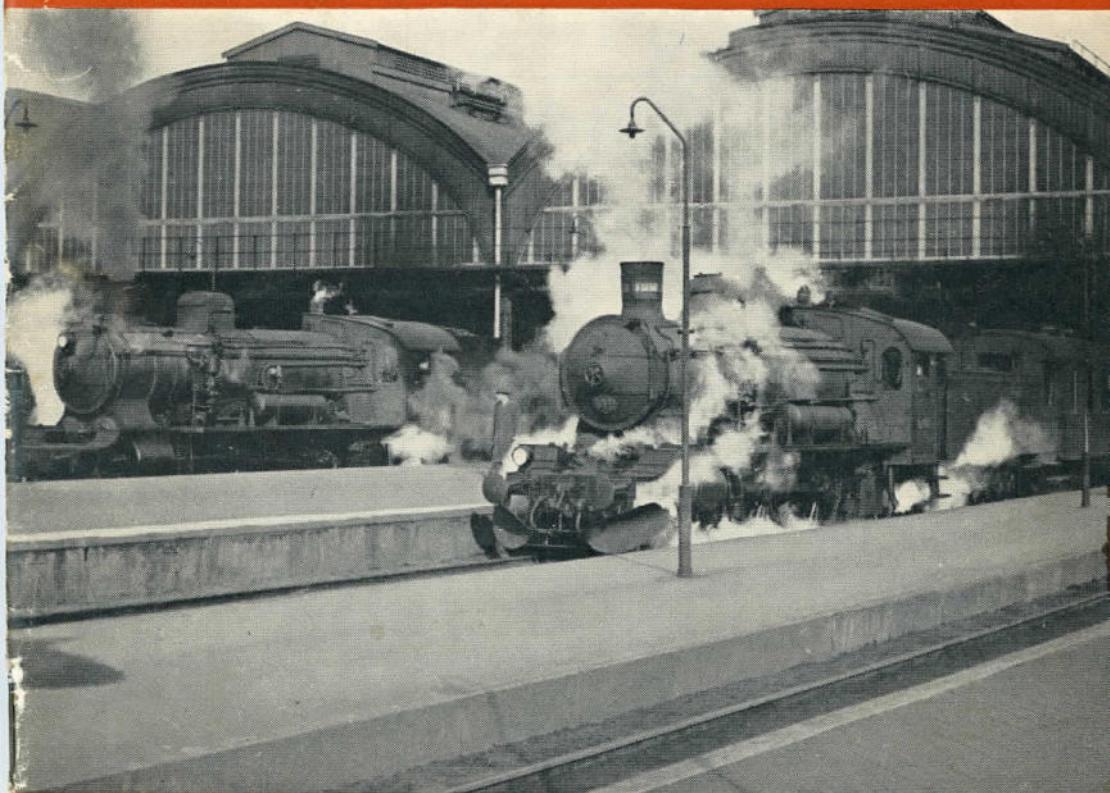

MODELBAANE *Nyt*

2

8. ÅRGANG

MARTS-APRIL 1959

PRIS

2 50

En NYHED

som De længe har
TØRSTET efter!

TUBORG og CARLSBERG
ølvogne (ZB & ZA)

Disse modeller i den kendte LONG-kvalitetsudførelse vil live op på enhverbane med deres festlige grønne og røde påskrifter. — og så er prisen kun kr. 12,10 pr. stk.

Kender De —

LONG's øvrige komplette sortiment i HO?
Ellers bør De straks købe det farvetrykte katalog hos nærmeste LONG-forhandler Pris 75 øre.

LONG — KØBENHAVN N

Begynd det nye år med

Den elegante skinne i skala HO - bejelig til enhver kurve - den helt rigtige skinne for selvbyggeren.

Prisen er:

Pr. meter kr. 5,00

Stort sortiment i løsdele for sporskilt og kryds, korkballast m.m.

SPØRG EFTER DET HOS DERES FORHANDLER

En gros:

JOACHIM RØNNOWSVEJ 16, VIRUM

Scenery

Det danske landskabssortiment

- Gran- og løvtræer i mange typer
- „Idyller“ i naturtro udførelse
- Buske i poser
- „Levende hegner“
- Strømateriale i alle nuancer
- Sortimentet udvides stadig
- Graner nu på naturtro plastikfodder

En gros: BENT PALSDORF, Postbox 184, Kbh. K.

3 gode typer...

-man stopper med...

EVERTON er rund og blad i smagen.
En fin blanding præget af virginia og
burley... netop som mænd kan lide den.

50 g 3,00 kr.

SINGLETON - mildhed og modenhed
kendetegner den berømte burley. Ver-
dens fyldigste og mildeste tobak.

-det er let at ryge pipe:
Følg Færchs råd: de står
paa pakningen. Ryg langsomt,
saas smager tobakken bedst.

R. FÆRCH

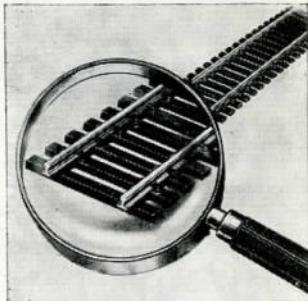
R. FÆRCH A/S

CIGAR- OG TOBAKSFABRIKKER

DET FULDKOMNE MODELSPOR I HO

- o massive messingprofiler
- o højeste ledningsevne
- o plastik skinneunderlag
- o hver svelle befæstiget
- o forbilledtro sveller
- o skinneprofil og lasker efter NEM-normer
- o profilskinnerne uforskydelige i svelleerne.

VÆLG RIGTIGT -
VÆLG

Fleischmann
HO

Modelbaner

SPOR 0: Skinnestrenge i bruneret jern nu atter på lager (5mm høj)

pr. meter kr. 1,65, lasker 8 øre

SPOR HO: LONG sortiment og løsdele føre på lager.

TILBUD i diverse el- og modeltilbehør til små priser (liste mod frank.kuvert)

ALT ELEKTRISK MATERIEL til modelbaner leveres - H.S.V. transformere på lager

-----

Bemærk! AABEN PÅSKELØRDAG fra kl. 11.00

Nye åbningstider: Ma-Ti-On 16-17.30

To: 14.00-17.30

Fr: 14.00-20.00

Lø: 10.00-14.00

BP-TOG NY KONGENSGADE 11, K. TLF. BYen 5703

MODELBNENYT

DET
SKANDINAVISKE
MODELBNEBLAD

MARTS-APRIL 1959

TIDSSKRIFT FOR
JERNBANER I
ALLE SPORVIDDER

SPIELWAREN MESSE

E · G · M · B · H

Nürnberg-Messen

bliver år for år et større og større overflødighedshorn, som det efterhånden bliver en kolossal opgave at arbejde sig igennem. Den 10. messe i år var heller ingen undtagelse i så henseende, da mes- sen jo, efter at den er blevet in- ternational, får flere og flere udstillere år for år og fra flere og flere lande. Vi må derfor også her i MB-NYT's reportage prøve at begrænse stoffet og bringer derfor i dette nummer først en omtale af "de fire store" egentlige tyske firmaer, som fremstiller et fuldt modelbanesortiment, og vi vil her- ved forstå et program, der omfat- ter komplette togsæt, lok, vogne og trafos, og først i anden række diverse tilbehør. I næste nr. af MB-NYT kommer så 2. del af messe- reportagen med tilkomne enkelheder og nærmere omtale af de mange til- behørfirmaer's produkter og mere specielle artikler.

Inden vi begynder med DE FIRE STORE (Fleischmann, Märklin, Rokal og Trix, som vi i øvrigt tager i om- vendt rækkefølge denne gang), var det måske på sin plads at nævne, at de store sporvidder for en gangs skyld også var repræsenteret, hvad man kan se af ovenstående billede, men det vender vi tilbage til sene- re.

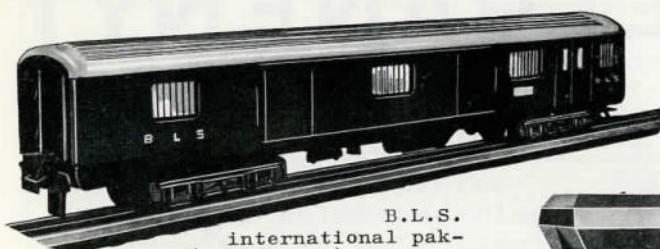
Vi starter så med

TRIX EXPRESS

V O R T F O R S I D E B I L L E D E (FRONT COVER)

viser to af vores kære "dampheste" P 911 og P 919 fotograferet på Kø- benhavns Hovedbanegård d. 24.4.1958 kl. 8.20. (Foto: Hans True)
(Two Danish "steamhorses" class "P" ready for departure at the Cen- tral Station, Copenhagen).

TRIX

B.L.S.
international pak-
vogn (schweizisk) og th. en
malmvogn. Herunder V36 diesellok.

som mødte frem med en mængde nyheder. I denne forbindelse må nævnes at TRIX nu hvert år udsender sit nye katalog samtidig med messen og i teksten tydelig angiver, hvad der er årets nyheder (men desværre ikke, om disse nyheder kan leveres omgående). Vi nævner her: En ny trafo med regulering for batteritog, ellok Reihe E 40 med hjulstillingen Bo'Bo' for luft- eller

429 • ESSO

TRIX EXPRESS

427 • SHELL

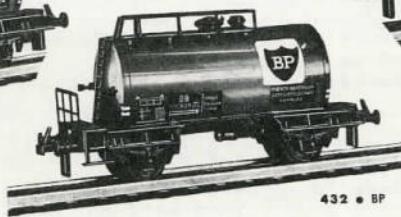
428 • ARAL

430 • GASOLIN

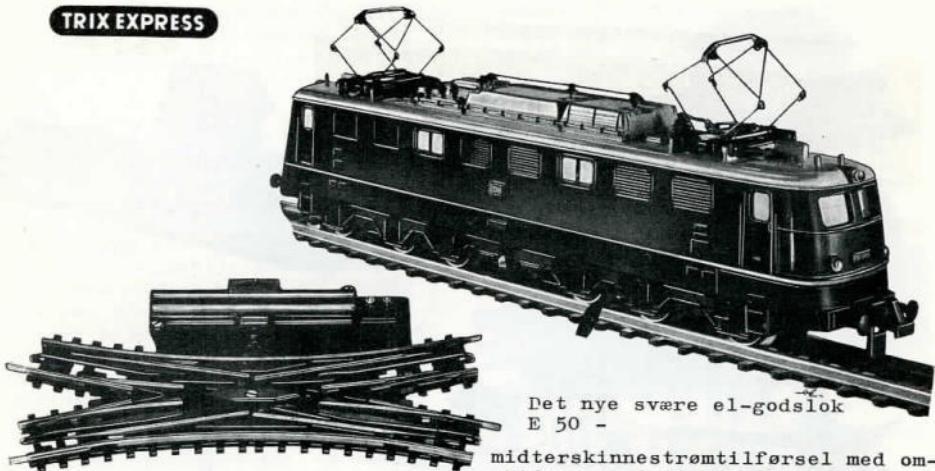
431 • MOBIL

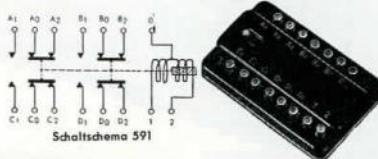
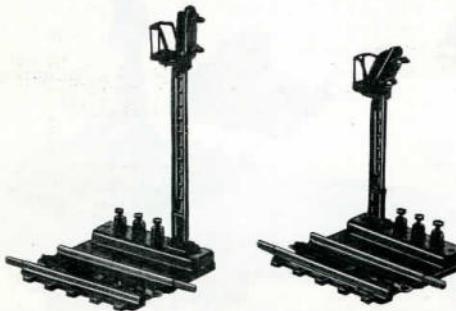
432 • BP

Et fint sortiment i to-akslede tankvogne, som forøvrigt kan leveres samlet i en gavekarton, men som naturligvis også sælges enkeltvis.

MB-NYT

Det nye svære el-godslok
E 50 -

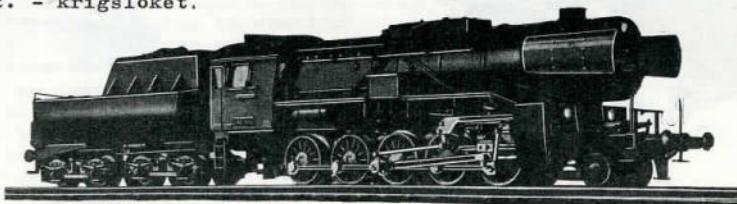

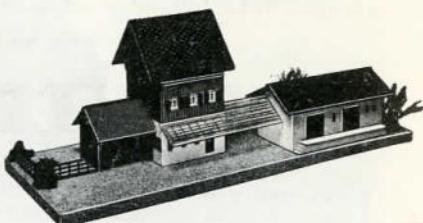
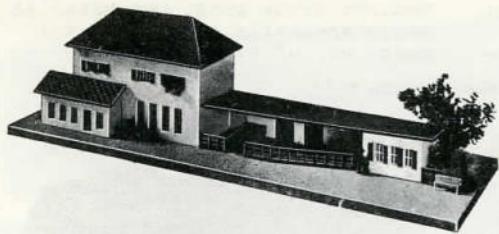
- og den flotte model
af BR 42. - krigsloket.

midterskinnestrømtilførsel med om-skifter og 3 lys i hver ende og en lop på 18cm (ikke afbilledet), end-videre model af det svære ellok Reihe E 50 (øverst side 29) med hjulstillingen Co'Co' - det er DB's sværeste godstogslok af eltypen - og en l.o.p. af 22,2cm. Medens vi er ved trækkraften, må vi heller nævne det nederst på denne side afbilledede dejlige Reihe BR 42, koblet 1'E (krigslokomotiv), et godslok på 26,5cm m. tender, som virkelig kan trække noget. Til slut i rækken af ny trækkraft modellen af v 36, diesellokomotiv ved DB.

Vognparken er blandt andet udvist med den svejtsiske BLS pakvogn for international trafik, en kul- og malmvogn af typen 00t (DB), en serie to-akslede tankvogne, som leveres efter ønske i gavekarton indeholdende alle seks vogne.

Der er også grund til at nævne det hos Trix lange savnede "Eng-länder"-sporskifte, som nu er med, samt nye modeltro signaler med to dertil anvendelige relæer, hvoraf det her afbildede er meget velkom-

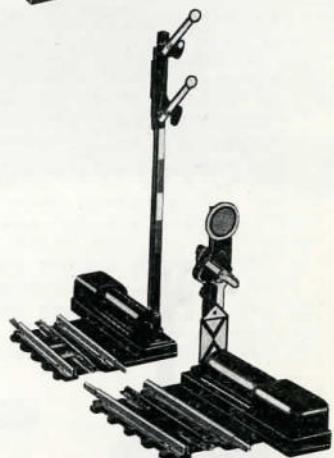

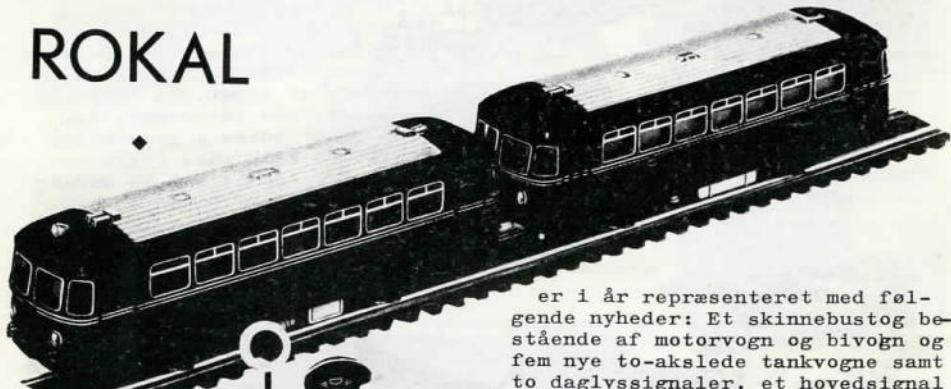
TRIX EXPRESS

ment, især til mere komplicerede sikringsanlæg.

Endelig er blandt nyhederne en hel række stationsbygninger m.m., hvoreaf vi viser tre ret karakteristiske som slut på præsentationen af TRIX-sortimentet. (En serie såkaldt MINITRIX i 1:180 vises i næste nr. af MB-nyt).

ROKAL

er i år repræsenteret med følgende nyheder: Et skinnebustog bestående af motorvogn og bivogn og fem nye to-akslede tankvogne samt to daglyssignaler, et hovedsignal og et fremskudt signal og hertil hørende sammenbyggelige betjenings apparater (à la TRIX) og endelig en station med godsskur og en forstadsbanegaard. Alt i alt et godt lille supplement til det i forvej en ret store TT-sortiment. Desvær-

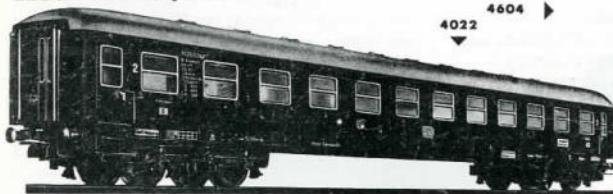
re er nyhedsbroshurens illustrati-
oner ikke alt for skarpe, så vi
bringer ikke billeder af alle ny-

hederne denne gang, men håber på
nogle specielle optagelser til
næste nr. af bladet.

Og så kommer turen til:

MÄRKLIN

Det første, som falder i øjnene, er vel nok den nye model af Reihe 81 (kat.n.r.3031), som velsagtens skal ses som en slags afløsning for den gamle TT 800. Nye 1. og 2. klasse personvogne i samme udførelse som sidste års nyheder udvinder sammen med SBB-spisevogn med pantograf personvognsortimentet med 3 køretøjer og godsvognenes tal øges med to, nemlig i form af en BAYER beholdervogn og en åben godsvogn DB-0mm 52 med kullast. I forbindelse med personvognene skal lige nævnes "indmad" til almindelig personvogn og til spisevogn i form af to sæt bænke og borde m.m. samt figurer, som nok skal live op i vognene, især når disse er belyst.

4022

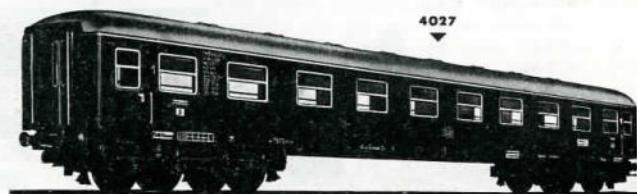
4604

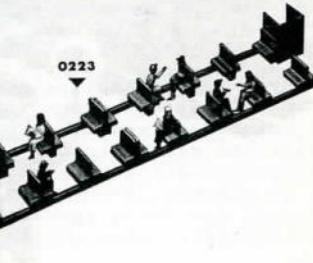
MÄRKLIN

4520

4027

0223

0224

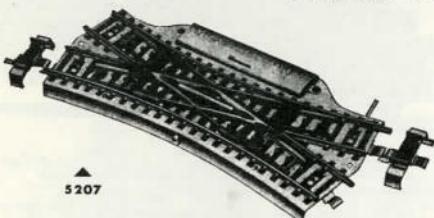
7190 ▶

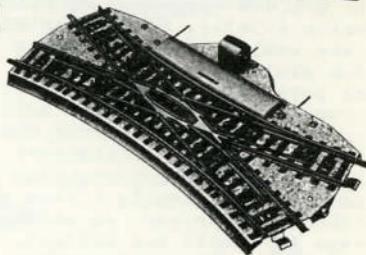
7191 ▶

MÄRKLIN

5207

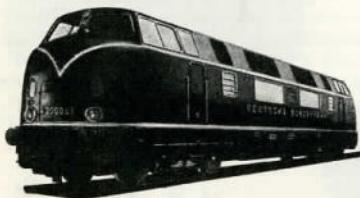
5210

5211

5129

3921

3921

Diesellokomotiv

Nye moderne daglyssignaler er også blandt nyhederne, og dernæst i skinnesortimentet en nyhed, som alle kan glæde sig over. Krydsningssporskifter i punktskinne og i udgaver, hvoraf den ene muliggør den tætte sporafstands beholdelse. Denne sidste har ikke

sporskiftelygte. Endvidere et krydsningsspor med en vinkel på $48\frac{1}{2}^\circ$ og to nye lige skinner på hhv. 7 og 1,6 cm's længde, samt en buet skinne $\frac{1}{1}$ længde til elimination af kontaktstøj, som kan genere radiomodtagning på mellem og langbølge. (forts. s.46)

På ethvert modelbaneanlæg bør man se mindst én vandkran. Om den skal stå som attrap, eller den skal være bevægelig, må blive byggerens sag, - den bevægelige er jo uden tvivl den morsomste. Jeg har i hvert fald hørt mange overraskede udbrud, når overdelen ganske langsomt begynder at dreje ud over loket. Den kræver ganske vist en jævnstrømsmotor, i den beskrivelse som jeg her giver. Nogle vil måske mene, at det er for meget at ofre blot for at se en vandkran dreje en kvart omgang. Selvfølgelig kan den også drejes af relæer, men bevægelsen bliver jo umøgelygt lidt hurtig. Så må et snoretrek dø være bedre. Da mange m.b. folk ligger inde med en eller flere motorer, som enten er for svage til at trække lok eller motorvogne, eller som har andre skavanker, har de her en måde at få den brugt på. Eller hvad med en teknico-motor fra en tidligere hobby. Man må før vandkranens placering bestemmes, sikre sig, at der under bordet findes plads til de remskiver, der kræves for at skabe den store udveksling, der er nødvendig.

Af vandræne findes der mange typer. Både indenfor stats- og privatbaner. I MB-NYT februar 1957 findes et glimrende fotografi af en af DSB's nyeste modeller. Den har for enden af øverste vandrør en ekstra tud, som via kæde- og tandhjulstræk kan drejes. Denne bevægelse er meget vanskelig at lave i vor lille størrelse. Af den grund har jeg valgt en lidt ældre model, hvor denne tud ikke findes. Jeg "løb på den" ved Helsingørtogets perron på Hillerød st. og jeg har valgt at tegne den i min udførelse. Så ved jeg da i hvert fald, at det kan lade sig gøre efter denne recept.

Vi begynder med topstykket (1). Det laves selvsagt bedst på en drejebænk, men kan udmærket laves

"i hånden" således: I et stykke messing $\frac{6}{10}$ mm borer man et $2 \varnothing$ hul på langs igennem. Dernæst filer man den øverste ende halvrund. Næste stk. laves af et rør med $3 \varnothing$ mm. Disse stykker loddes sammen men endelig således, at begge huller sidder i nøjagtig forlængelse af hinanden. Forneden på røret er vist en ring eller flange. Denne og de øvrige flanger laves af tynd kobbertråd og loddes på. På bagsiden af røret findes en udskæring. Den bør man lave, da den sætter et særlig præg på modellen. Op gennem topstykket føres et stykke 2 mm meterstål (2). Det skal være rigeligt langt, så man er sikker på, at det kan nå gennem stander, sokkel og bordplade. Herunder skal der der være plads nok til en remskive. Meterstålet skal rage et par mm op over topstykket og loddes fast her. Nr.3 viser tuden. Den behøver dog ikke at være af rør. Tag et $3-3,5 \text{ mm}$ stykke messingtråd, som også er lettere at bukke end rør. Det loddes fast til (1) med en kraftig lodning, så man bagefter kan file en pæn runding. (4) er et håndtag, som under virkelige forhold bruges til at dreje topstykket med. Det laves af $\frac{1}{2} \text{ mm}$ tråd. Standeren 5 fremstilles af et stk. rør med $2,5 \text{ mm}$ hul. Det bankses rundt om den øverste kant, så hullet her bliver 2 mm . Her skal meterstålet jo gå igennem. Det er nemlig ikke heldigt at lade akslen passe gennem hele standeren længde. Røret skulle jo gerne være konisk, når det er færdigt, så her ligger et stykke filearbejde og venter. Fodstykket laves (6) som en slutskeive med et 2 mm hul i midten. Når den er loddet på standeren, er akslen styret i begge ender. (7) er en plade af hvidblik. Hullet til akslen bores her ca. 3 mm . I hvert hjørne bores et hul til en lille træskrue. Nr.8 er en rist, som fremstilles af tråd, eller man kan bruge en stump plasticstakit. Håndhjulet (9) er af $\frac{1}{2} \text{ mm}$ plade $8 \varnothing$. Der bores et hul $1,5 \varnothing$ i midten og 6 huller udenom, så egerne på denne måde fremkommer. Til aksel bruges tråd $1-1,5 \varnothing$, og delene loddes sammen. Soklens højde er afhængig af, om man til skinneunderlag har benyttet ballaster el-

ler blot svellemætter. Man må prøve at stille et lok op på sporet, og derefter klodse kranen op, så tuden står et par mm over vandtankeens påfyldningsstuds. Når man har fundet højden på soklen (10), fremstilles denne af træ. Den bør have udvendige skrå kanter og afløb ned til risten. Før risten limes på, bør man bore et hul i "kloaken" til en træskrue. Et lignende hul bores henne under håndhjulets aksel, og soklen skrues fast på bordet. Der bores nu hul for akslens gennem både sokkel og bordplade. Dette må gerne være 5-6 ø. For at styre akslen yderligere kan man under bordet påskruet et beslag med et 2mm hul i. Inden vi går over til mekaniseringen, kan vi nu male det, der er færdigt. Så er det tørt, når vi bliver færdige med det "underjordiske". Hele vandrakken males med en mat grå farve, og det gælder også håndhjulet og dettes aksel. For at fikse den lidt op, kan man male det nederste af håndtaget (4) sort. Dette kan også gøres med "banen" på håndhjulet.

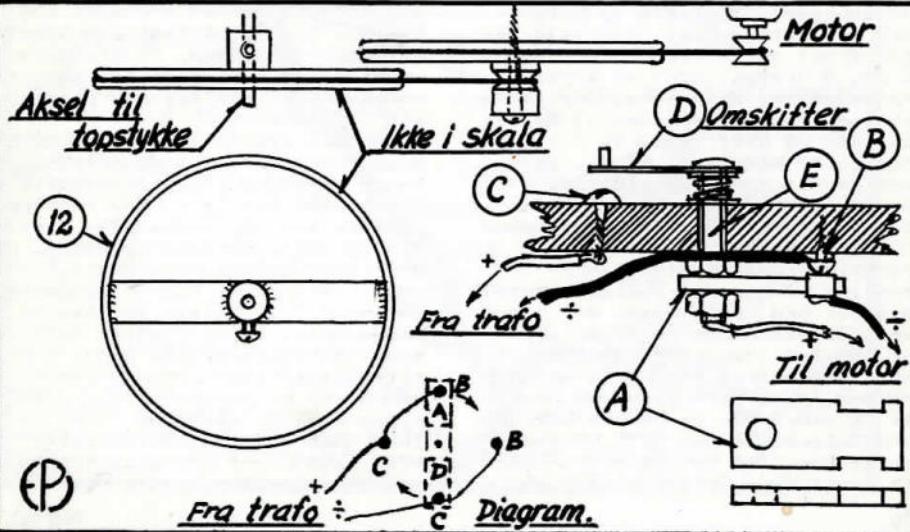
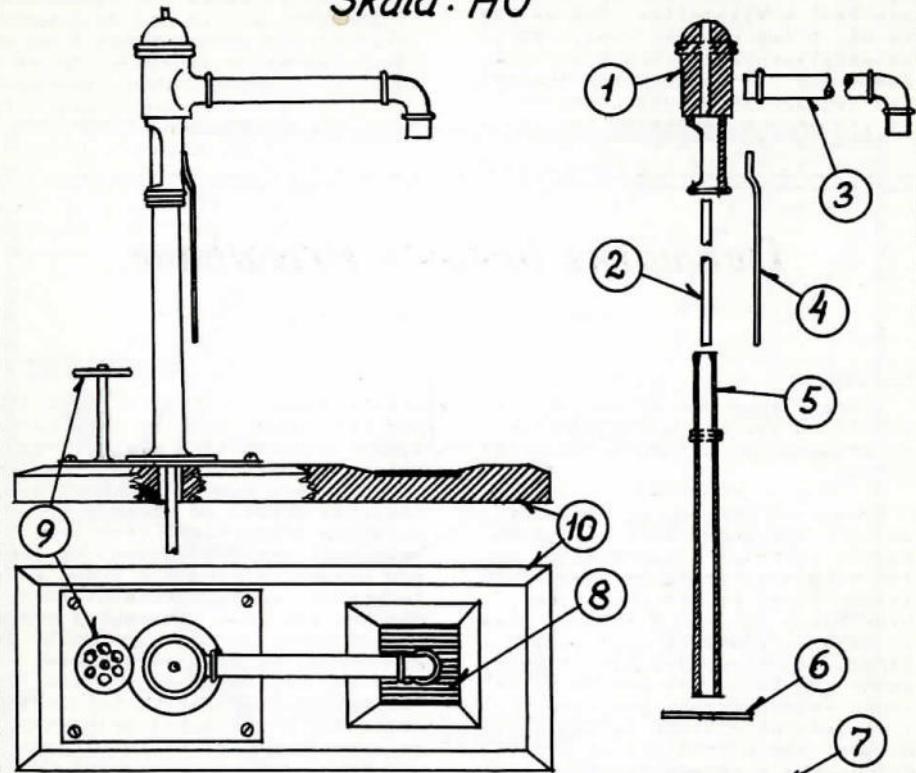
Hvidblikspinden og risten males "rusten, fedtet og sort". Cement-soklen males som "beskildt, fedtet cement" nu engang ser ud.

Mekaniseringen kan udføres således: På akslens nederste ende anbringes en remskive 12. Denne er meget nem at fremstille. Den behøver ikke at løbe så forfærdelig godt til dette brug. Banen bukkes af to stk. tråd, 3 mm tykke, diameter ca. 100 mm eller efter plads-forholdene. De to ringe lægges ovenpå hinanden og loddes sammen indvendig. Udvendig får vi da en rille, stor nok til at en elastik kan løbe heri. Vi behøver kun een eger i. Den laves af 1-2 mm materiale 10 mm bredt, og loddes på. Som nav bruges et stk. 10 ø messing. Inden påsætningen bores et hul igennem på langs og i centrum 2 ø. Et gevindhul bores ind i siden af navet til en skrue. Man kan i stedet skære gevind på aksellen og spænde skiven fast med en mætrik på hver side af egeren. I dette tilfælde behøver man så intet nav. Har man ingen værkøj til gevindskæring kan man evt. være i besiddelse af så megen frækhed, at man simpelthen lodder skiven fast

til akslen.

Til motoren skal også fremstilles en remskive. Den bør være så lille som mulig, og den er naturligvis lettest at dreje. Uden drejebank fatter man et stk. messing 7-8 mm ø og borer i centrum et hul passende til akslens diameter. Husk altid, at det ved fremstillingen af smådele er lettere at lave så meget som muligt i et rigeligt stort stk. materiale og så først skære genstandens omrids eller længde af. Efter boring af remskiven er det derfor lettere at file rillen til elastikken, før man skærer den af. Det vil i de fleste tilfælde vise sig, at den udveksling, der her er frembragt, ikke er stor nok. Altså må vi i gang med en mellemeskive. Den fremstilles som den første skive. Dog skal der på egeren, i stedet for navet, påloddes en lille remskive i lighed med den på motoren. Den bør dog være lidt længere for at være sikker på, at elastikken kan gå fri af skivens ydre bane. I centrum bores et hul til en tynd, men lang træskrue. Skiven kører nemlig på en skrue, der er skruet op i bordpladen. Jeg fik ved to sådanne skiver nedsat hastigheden fra 700 til 4½ omdr./m. Man kan jo sætte mellemhjul på, til man får den hastighed, man anser for bedst egnet. Man kan jo også nedsætte hastigheden en del ved at tilføre motoren mindre strøm. Motorens opfæng klarer de sikkert selv. Den er jo forskellig fra motor til motor. Til dette brug kræves en polvender. Jeg har fremstillet en, som virker ganske fortrinlig. Den ses på tegningen nederst til højre. Den er en metalarm som sidder oven på instrumentborDET. Den er loddet til skruhovedet E. Under pladen er anbragt en anden arm A. Den skal være af et isolerende materiale. Som tegningen viser, er der i den yderste ende filet et par hakker. Heri et stk. bronze om og loddes sammen. Polvenderen virker således: Man drejer D, så den står lige over skruen C, som er forbundet med + fra strømkilden. Ved denne bevægelse glider armen A op og hviler på skruen B, som er forbundet med - fra strømkilden. Her-

Skala: H0

ved er +-forbindelsen til motoren sluttet. + tilsluttes blot ved at trykke D ned mod sin skrue. På bronzelpladen og skruen E er de to ledninger til motoren fastloddede. Ved tilbageløb drejes armen til et lignende arrangement med skru-

er, blot forskudt 90° og modsat forbundet. Se iøvrigt diagrammet. Husk at der mellem armen D og pladen skal sidde en fjeder helst mellem to skiver. Denne sørger for, at skruen E med påhæng holdes op i stilling.

E.Preben Jensen

Danmarks længste Privatbane.

T R O L D H E D E B A N E N

II. DEL

(Sidste gang var vi ved at forberede en tur med et arbejdstog - et grustog, og det er nu klar til afgang.)

Bremserne prøves, og vi kører. Det går langsomt; dels har vi en samlet vognvægt incl. last på ca. 190 t og dels er stigningen stærk tilmed i små kurver. Netop her, hvor banen går ind i Kolding Skov, er skinnesliddet da også særlig stort. Nå, havde jeg haft travlt, kunne jeg have kørt med et af de rappe skinnebusstog, som kører til Troldhede på 2 timer og nogle minutter. Her er tid til at nyde det smukke sensommerlandskab med høj klar himmel over. Længereude ophører stigningen og kurverne, og farten øges. Undervejs tager vi et par banearbejdere om bord. I Gesten, hvor vi krydser en modgående skinnebus, får vi de sidste folk på, således at der er to mand på hver vogn. Vi forlader Gesten og medens vi kører, skovles gruset ud i vognsiderne, så der dannes en gang i vognens midte. Da jeg så ud over vognstammen fik jeg umiddelbart den noget barnligt fantasifulde tanke: "Nu mangler vi bare et indianerangreb!" Den øde egn og mændene, der i ternenede åbenstående skjorter stod og skovlede jordvolde, gav noget af et fortættet Wild-West sceneri. Stemningen blev desværre brudt, da vi passerede en vejoverskæringsklokkelarm. Nå men selv om indianerne åbenbart var bange for hårdde skovlbredt jyske næver, så

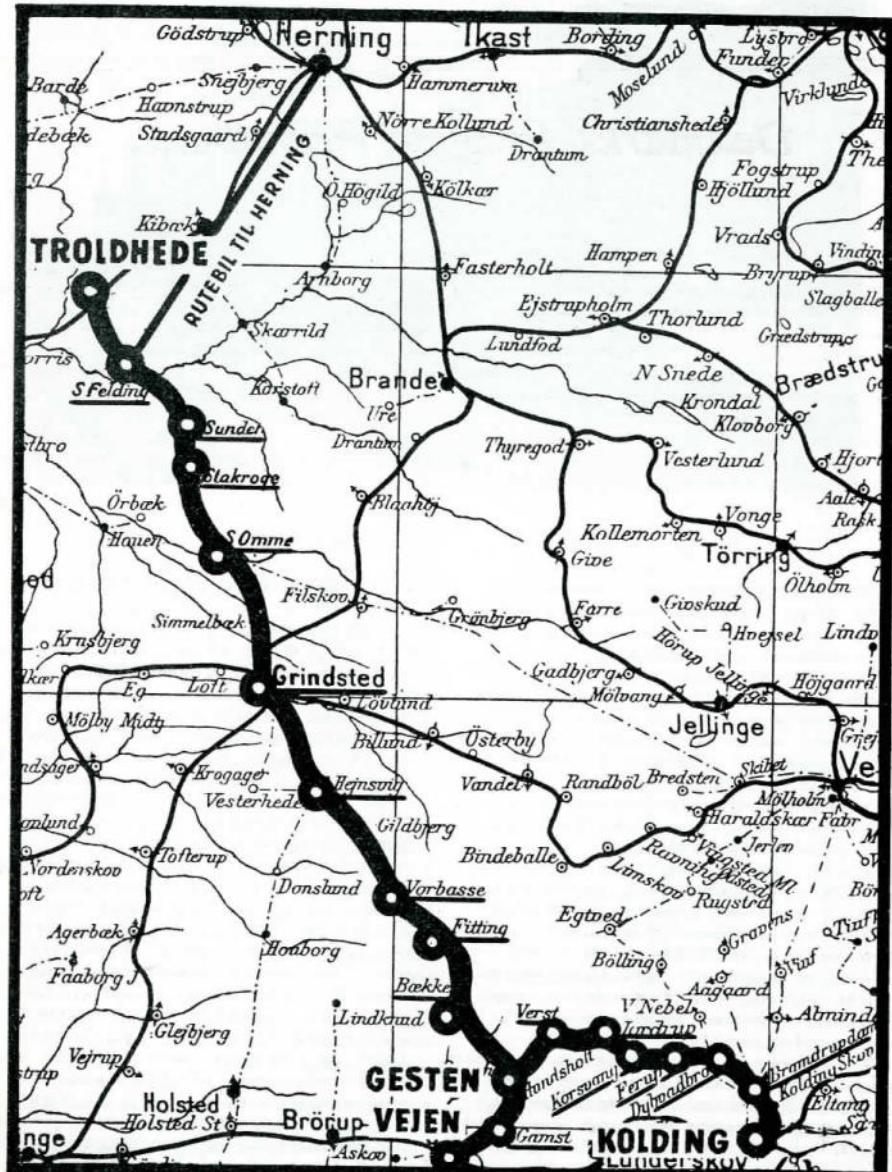
skulle gruset jo lægges, og i langsom fart under ledelse af baneformanden i Bække (jeg skylder ham en øl, men til gengæld har jeg u-dødeliggjort ham i denne artikel) læssedes gruset ud. Senere kører en slags "radrenser" (fra eget værksted) hen over sporet og lægger gruset på plads og i den rette profil. Iøvrigt konstaterede man nu, som også senere, at sporet ligger særdeles fint og jævnt. Da grusningen er overstået, kører vi frem til den nærmeste station for "at vende". Her får vi imidlertid ordre til at køre til Grindsted st., hvor vi skal hente 4 vogne med kvæg. Vognene kobles fra og i rask fart kører vi til Grindsted, som vi uden ophold forlader med kvæget, der er bestemt for eksportmarkedet i Kolding. På tilbagevejen får vi den oprindelige vognstamme på, og så går det mod Kolding igen.

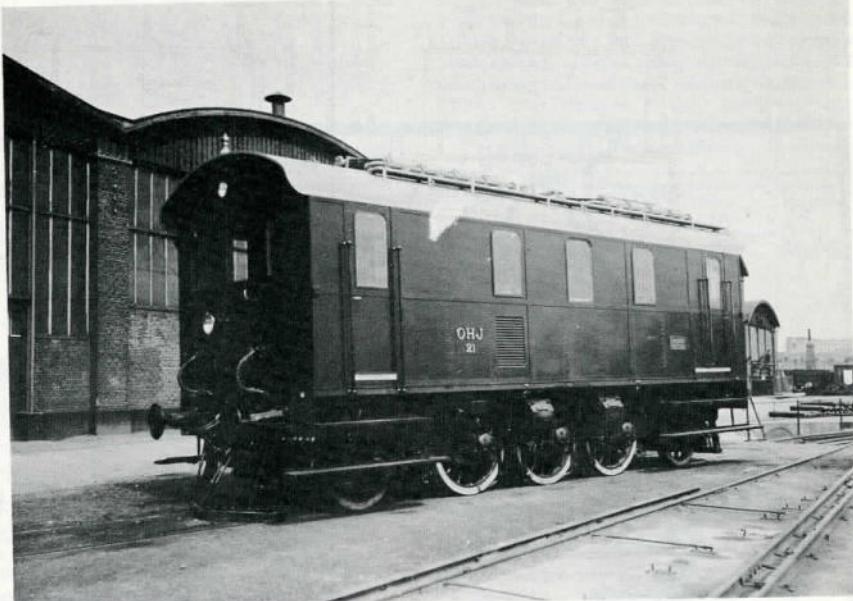
Bortset fra dette grustog og enkelte godstog omfatter driften på banen hovedsagelig persontrafik m. 8 - 10 tog daglig i hver retning.

I sin tid, da heden blev opdyret og landejendomme oprettet, gik der store mergeltransporter (ca. 9000 t årligt, et enkelt år endog 19.000 t) til disse sande og magre egne. Banen har her haft sin meget betydningsfulde andel i kultiveringsarbejdet herude. Både under 1. og 2. verdenskrig kørtes store mængder tørv; om $\frac{2}{3}$ af de tørv, der under 1. verdenskrig blev produceret her i landet opgravedes herude. I tidsrummet 1917

-1926 kørtes 72.685 vognlæs tørv svarende til 749.556 t, hvoraf de 475.310 t naturligt nok stammer fra perioden 1917-21, hvor manglen på udenlandsk brændsel var katastrofal. Den omtrentlige værdi af denne u-

hyre mængde tørv udgjorde ca. 22,3 millioner kr. Man forbavses faktisk over, at denne egn har kunnet afgive så store værdier. Under 2. verdenskrig blussede tørveproduktionen atter op, og samtidig be-

gyndte brydningen af brunkul. I 1941-1942 transporteredes 70.000 t tørv og 41.000 t kul, koks og brunkul, hvoraf sidstnævnte udgjorde langt størsteparten. Man tør ikke tænke på, hvordan man skulle have transporteret disse enorme mængder brændsel uden Troldhedebanen; dens eksistens har således i den korte tid, den har virket, været samfundet til uvurderlig nytte. Først og fremmest har banen bevirket, at den påbegyndte kultivering af uopdyrkede hedestrækninger kunne videreføres og praktisk taget fuldendes; den har således medvirket til, at tusinder af tønder land af den jyskske hede blev sat i kultur og mange hundrede nye hjem skabt. Dette betød igen for banen store transporter med bygningsmaterialer og gødningsstoffer.

Konkurrencen fra bilerne er idag stærk, og forskellige ændringer af driften har været nødvendige. Her har de glimrende skinnebusser vist sig fortrinlige. Og nu da vi nævner disse, kunne det måske være på

sin plads at se på det rullende materiel.

Man begyndte i sin tid med købet af 4 stk. 40 t 3-koblede damplok med tender fra WINTERTHUR i Schweiz (tegning og foto offentliggøres senere her i bladet). At det ikke var nogen dårlig trækraft fremgår bl.a. af, at prøveturen med toget ved banens indvielse kun 3 timer Kolding-Troldhede retur. Endvidere erhvervede man 2 brugte damplok fra Vejle-Vandel banen. Person- og godsvogne leverede A/S SCANDIA Randers. I råder banen af trækraft over 2 diesellok (1-C-1) M₃ og M₄ (se ovenstående billede), 4 skinnebusser (m. dertil hørende 3 stk. 4-akslede type SP og 1 stk. 2-akslset type SB). Desuden er dieselperson-motorvogn M₂, bygget hos Scandia i 1928 og forsynet med 1. stk. 220 hk 6-cylindret FRICHS motor af samme type som i DSB's MP motorvogn. Vægten andrager 38 t. Denne motorvogn anvendes til kvægtransport på mandage og deltager ellers

ikke i den daglige drift, men tjener som reserve for skinnebusserne, når disse er til revision, der foretages på eget værksted. Af de oprindelige damplokomotiver findes endnu 3 fra Winterthur. De kører ikke mere, men henstår i Remiserne i Kolding - det ene med påspændt sneplov.

Under krigen lejede banen hos DSB en G-maskine, som er afleveret igen. Af personvogne er der tilbage kun 3 stk. 2-akslede C-vogne med åbne endeperroner. Der findes ca. 125 stk. godsvogne, 1 stk. specialvogn, som anvendes ved ukrudtsbekämpelse samt 2 draisiner (en lille "lastbil" samt en gammel ombygget Citroën). Til at betjene banens rutebilruter Sdr. Felding-Kibæk-Herning, Askov-Vejen

-Gesten og Hovborg-Bække-Kolding råder man over 2 stk. 38 personer VOLVO, en 45 personer LEYLAND Tiger cup samt en helt ny 15 personer Mercedes, der lige har afløst en ældre Chevrolet.

Jeg tror, at alle, der holder af jernbaner - i model eller virkelig størrelse, er enige med mig, når jeg som afslutning på denne lille artikel ønsker Troldhedebanen alt godt i tiden fremover. Det er min overbevisning, at banen også i fremtiden vil kunne tilpasse sig de voksende krav, der fremdeles stilles til vores trafikmidler og således stedse vil kunne virke til gavn og glæde for den skenne egn, som i overvejende grad skylder banen sin økonomiske og kulturelle udvikling.

F. Stenderup

MÅNEDENS MIDTERSIDETEGNING

I fortsættelse af ovenstående artikel bringer vi denne gang på midtersidetegningen (lost indlagt i bladet) to af Troldhedebanens 2-akslede personvogne i skala HO. I næste nummer af bladet, som ud kommer den 25. maj vil prøve at bringe fotos af vognene, hvilket ikke var muligt til dette nummer. Endvidere vil der som omtalt komme tegning af Winterthur-lokomotivet senere (i spor 0) med oversigtstegning i HO samt tegning af 1-C-1 motorloket, som er afbilledet i bladet denne gang. Dette lok vil der også blive bragt en bygbeskrivelse til, da mange har

ønsket at bygge det, - det kører jo også på OIIJ.

Men midterarket har jo også en bagside, og der har placeret en supplerende tegning til den i december 1958 offentliggjorte tegning af DSB's litra MT. Ønsker De at bygge MT'eren i spor HO kan De for eksempel anvende den ofte i MB-NYT vedføjede omregningsmålestok for Spor 0/spor HO, eller De kan forholdsvis nemt hos en lyskopieringsanstalt få lavet en tegning i det rigtige målestoksforhold, når De blot beder om at få tegningen sat ned i størrelsесforholdet 45/87.

BP.

Slangerupbanen

Som vi lovede i forrige nummer af MB-NYT ville vi bringe nogle bedre billeder af Slangerupbanens materiel og i første række af dens trækkraft.

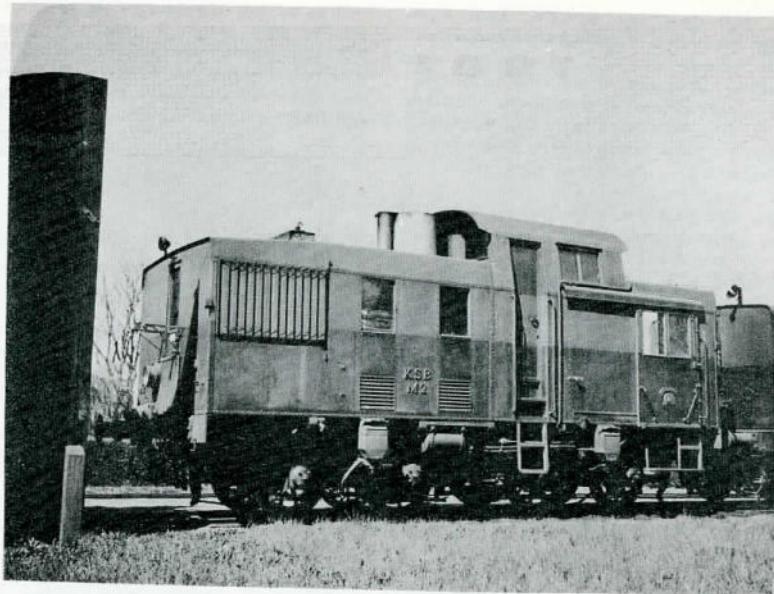
Vor medarbejder O.W.Laursen har sendt os de billeder, som De vil finde på næste side og som supplerer tegningen i forrige nummer på

udmærket måde.

Der er imidlertid kommet mere om den kærebane siden sidst, flere billeder, detailler og andet, men pladsen tillader ikke denne gang at bringe mere. Disse ting vil derfor blive bragt i det næste og eventuelt følgende numre.

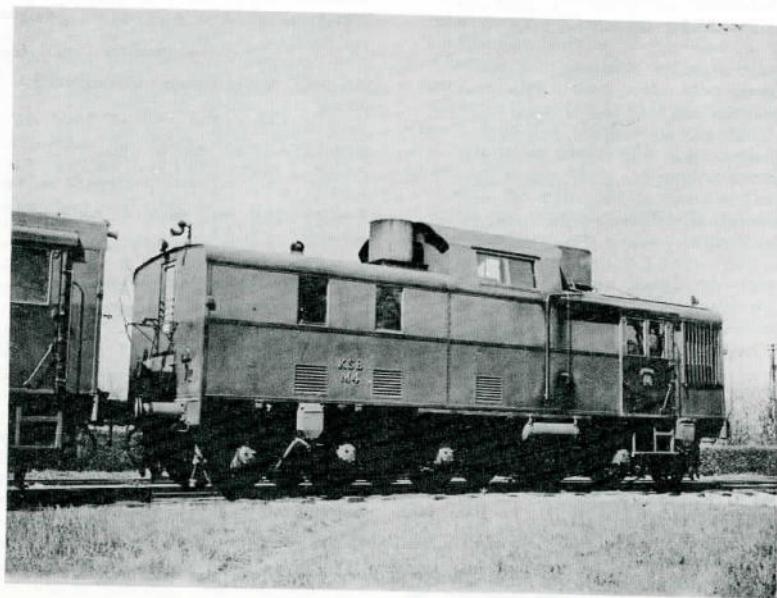
BP.

39

Øverst KSB's M 2 fotograferet i maj 1954 - nu Frederiksværk Stål værk.

Nederst KSB's M 4 også fotograferet i maj 1954 (Fotos: O.W.Laursen).

II. DEL

Ligesom hos SJ, spiller skinnebussen også en stor rolle hos TGOJ, særlig på hverdage køres et stort antal persontog af skinnebusser. Banen råder over 12 stk. dieseldrevne køretøjer af den almindelige svenske førkriegs-type med trækarosserier; de fleste af disse står nu overfor ud rangering, grundet introduktionen i 1957/58, af to helt nye typer stål-skinnebusser med elektriske motorer. De to typer er litra Yoa 104 (antal: 3 stk.), et firevognstog, der er bestemt for løb i hurtige tog (højeste hastighed 110 km/tim), samt litra Yoa 202 (antal: 5 stk.), som er et tovognssæt for persontog (højeste hastighed 105 km/tim). Begge typer er leveret af firma Hilding Carlsson i Umeå, med elektrisk udrustning fra ASEA. Litra Yoa 104 (fig. 311), der bl.a. løber i ekspres-toget "Mälardalen" (Stockholm-Västerås-Örebro), blev straks berømmet i den svenske presse, som udnavnte det til Sveriges "drömtåg", takket være dets raffinerede indretning med flyvemaskinestole, luftkonditionering, pantry og håndoptager, der automatisk udråber stationsnavne m.v. Togsættet er forholdsvis kort, kun 64,2 m, det kan medfører 160 rejsende i 1. og 2. klasse, og da det kun vejer 52 tons totalt, må det antages, at komme ind som et flot nummer ect i den internationale konkurrence om laveste vægt pr. passager. I litra Yoa 202 findes kun 2. klasse (84 siddepladser), men indretningen er ikke mindre elegant. Sæderne, der står parvis i grupper med fire og fire, med ryggene mod hinanden, er anbragt i en elegant stålørskonstruktion, og de er beklædt med skumgummi i sæde, ryg og nakkestøtte. Farverne i vognenes indre er også et kapitel for sig. Vægflæjerne (der er af de moderne hærdplastic-materialer) er under vinduerne terrakottafarvede, mellem og over vinduerne hvide, og endelig er loftet flødefarvet. Gulvet er belagt med blåflammet linolium. Sæderne er beklædt med stof i brunt og gråt, om endelig er navnet på gardinerne farve, noget så fornemt som Prisma Orange. Det er da også det store stockholmske modehus "Nordiska Kompagniet", der har stået for farvesammensætningen. Den udvendige bemaling er ens for begge typer, nemlig: øverste felt: grønligt, nederste felt: grønt.

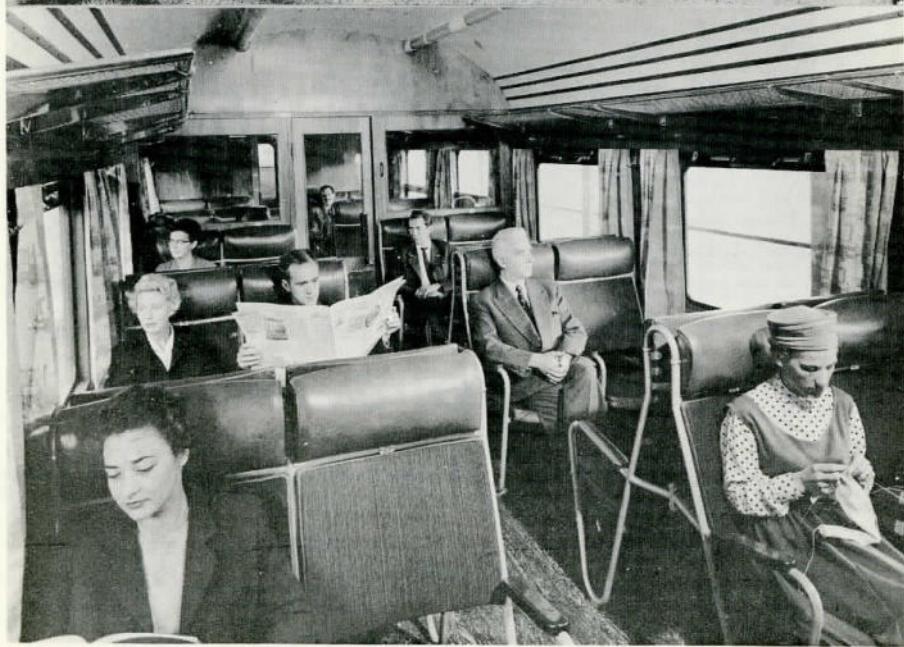
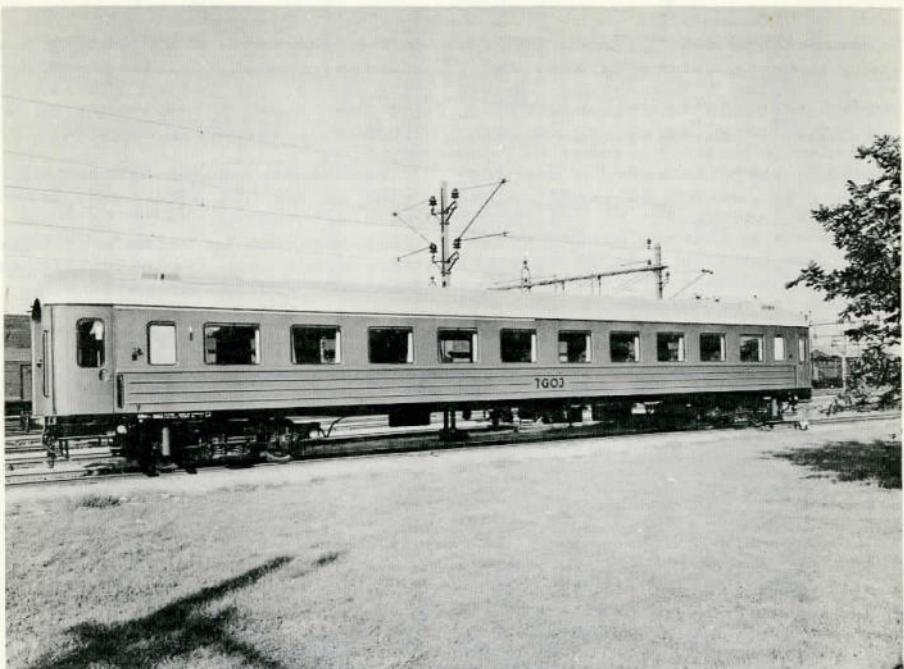
Af banens ca. 80 personvogne, vil der være særlig grund til at nævne en ny type, der leveredes i 1957 fra Kockums Mekaniska Verkstad i Malmö. Disse vogne, som Kockums har megen ære af, hører til nogle af de bedste i Europa; der findes en kombineret 1./2. klasse version litra ABol, og en ren 2. klasse litra Bol (hvad angår vognenes ydre, taler jo fig. 4 for sig selv, nævnes skal MARTS-APRIL 1959

blot, at bemalingen er en dejlig mørkegrøn farve); vognenes vægt er 37,8 tons, og da boggerne er af type "Minden-Deutz", er der sørget for en blød og behagelig gang i sporet. Indretningen af 2. klasse afdelingen er praktisk taget den samme, som beskrevet under Yoo 202 (- NB. gardinerne er påtrykt nogle meget morsomme motiver med gamle damplokomotiver), og i 1. klasse's salonger, som virkelig gør indtryk af at være salonger, kan de rejsende slå sig ned omkring et rundt bord i behagelige lænestole. TGOJ råder ydeligere over et antal moderne bogievogne litra Bo8f, bygget i 1949, ligeledes af Kockums.

TGOJ's godsvognspark omfatter ca. 2500 vogne, hvoraf den største del er tre-akslede åbne vogne beregnet for malmttransport; et eksempel på en sådan er litra Mas, der har en bæreevne på 40 tons. Ved elektrificeringen forsøgte man i øvrigt at forhøje den førstnævnte største hastighed på 50 km/tim til 60 km, med det formål at nedsætte vognenes omløbstid. Man måtte imidlertid hurtigt afbryde forsøgene, idet de tre-akslede vogne påvirkede sporet for voldsomt. TGOJ's maskinafdeling har derfor tegnet en malmboggievogn, hvormed der i øjeblikket gøres forsøg. Denne vogn, der har fået litra M6, er bygget af den tyske fabrik Westwaggon; den er udstyret med UIC-boggier, og der er grund til at tro, man vil kunne komme op på malmtogs hastigheder på 80 km/tim med denne type. Vognkassen er udført helt i stålplade, længden er 10,7 m, og vægten 17 tons, rumfanget er 23 kubikmeter. Den er beregnet til et akseltryk på 20 tons med en nyttelast på 63 tons, men på grund af TGOJ's højeste tilladte akseltryk på 18 tons, er nyttelasten reduceret til 55 tons, hvilket dog alligevel er 15 tons mere end de øvrige M-vogne. Problemerne, med denne vogn, er dog ikke slut hermed - vognen er nemlig for lang til at kunne tømmes over "vognvenderne" i Oxelösunds havn, og må derfor indtil videre tømmes med krangrab. Westwaggon har leveret flere specialvogne til TGOJ, bl.a. ballastvogne, der er sidetømelige til begge sider; een af disse vogne var udstillet på Bruxelles-EXPO 1958. De øvrige godsvogns hovedtyper er litra G (lukkede vogne), og litra O (åbne vogne, også egnet til tømmertransport). Af den førstnævnte katagori har banen netop modtaget et større antal, litra Ge, der, ligesom SJ's vogne af tilsvarende litra, er bygget efter UIC-standard.

Blandt specialkøretøjerne skal kun nævnes 2 stk. tysk-byggede dieseldrevne tårnvogne for revision af køreledning; disse vogne er ganske magen til litra VT 55 hos tysk forbundsbane (DB). Vognene er at betragte som rullende værksteder; på taget er der, foruden gondolen, anbragt en kontrol-strømaftager. Egenvægten er 22,7 tons; højeste hastighed er 90 km/tim, men "kontrollereren" kan stilles til en så lav hastighed, som 5 km/tim. Køretøjet er udstyret med almindelige buffer og koblinger, og kan medgives 40 tons "på krogen", ved rangerbevægelser dog maksimalt 200 tons.

Alt må have en ende, også denne artikel; der kunne endnu gives en mengde

MARTS-APRIL 1959

Fig.4. Eksteriør og interiør af TGOJ
litra ABol nr.7. (Foto: Kockums)

interessante detailler om TGOJ - om moderne stationsbyggeri, om værkstederne i Eskilstuna, om det under installation vrende CTC- (fjernstyrings)anlæg, og om det moderne relæsikringsanlæg på Grängesberg rangerbanegård - men jeg håber, at læserne allerede nu har fået et indtryk af, at det ikke er nogen overdrivelse, at jeg nævner TGOJ som Europas mest moderne privatbane, en bane, der står godt rustet for fremtiden.

Om kort tid - forhåbentlig - er foråret kommet til den skandinaviske halvø; var det så ikke en idé at tage denne interessante og naturskønne strækning nærmere i øje-syn?

Redaktøren og jeg bringer til slut en tak til ASEA, ASJ, Kockums Motala Verkstad, NOHAB og TGOJ samt ingeniør L. Welander/Svenska Järnvägsklubben for velvillig assistance ved lån af fotos m.v.

E.B.Jonsen

Fig.5. TGOJ revisionsvogn på Skogstorp station (Foto: L. Welander).

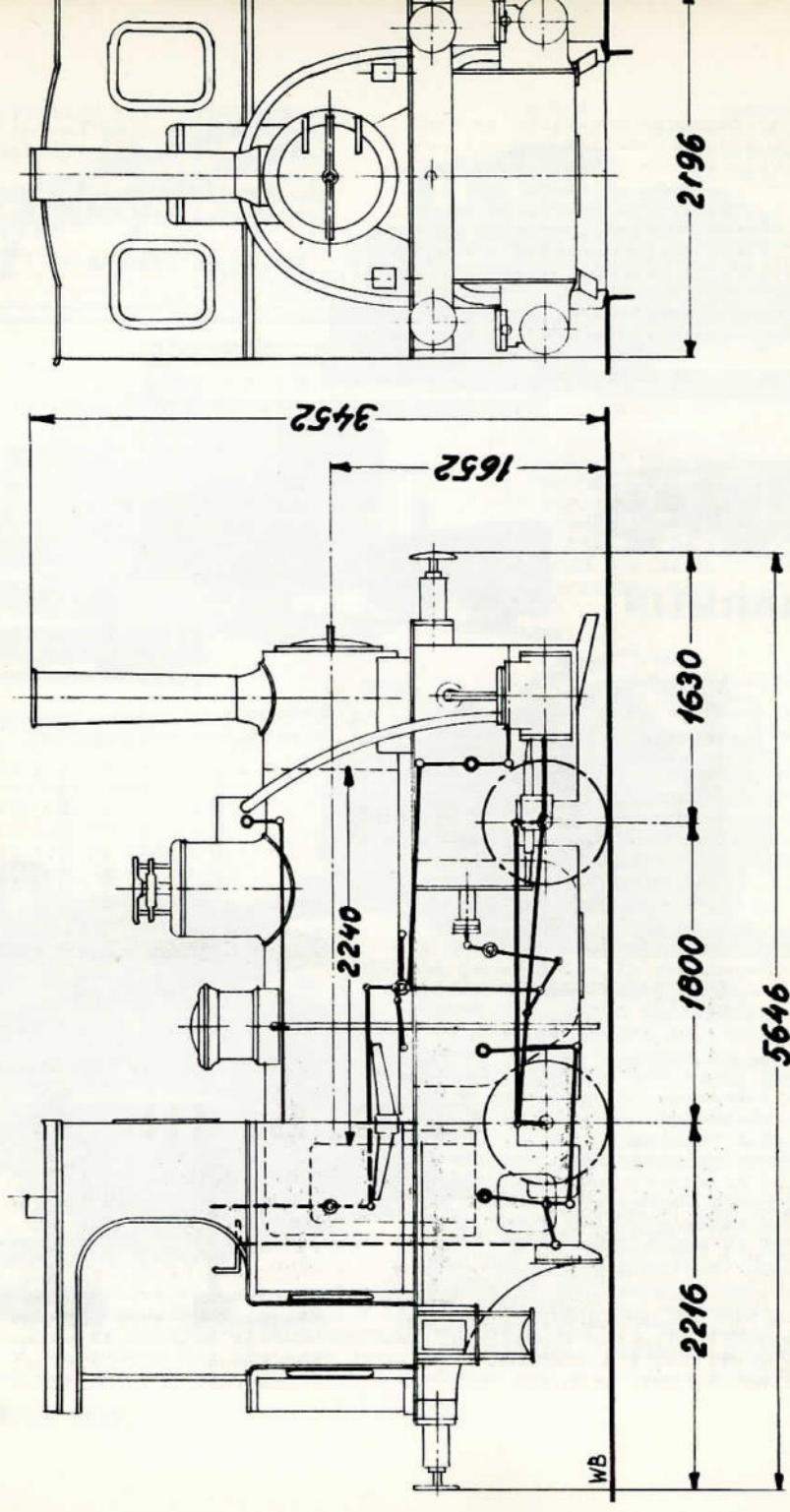
G. D. S. III

Vi afslutter denne gang vor artikel om Gribskovbanens lille lok litra III (forrige beskrivelser i dec.58 og nr.1/59) med i korthed at gentage maskinens data og bringer hosstående tillige spor 0-tegning med originalprototypemål angivet i millimeter (Tegningen venligst stillet til rådighed af cavigling. W. Bay, Aalborg.

GDS III er bygget af Winterthur (Schweiz) i 1879, byggenr.156, ud-rangeret 1899.

cylinderdiameter	200 mm
slaglængde	350 mm
drivhjulsdiameter	750 mm
kedeltryk	12 kg/cm ²
hedeflade	19,15 m ²
risteareal	0,3 -

TEGNING AF GRIBSKOVBAENEN'S LOKO NR. III - (velvilligt udlånt af civilingen.W.Bay)

tomvægt	8,2 t
tjenestevægt	10,1 -
vandfører	1,1 -
kulfører	0,3 -

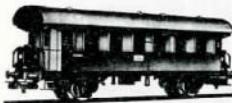
Brown-styring,
stempelpumper for fødevand, trukket af styringen,
vandkasse mellem rammerne,

længdefjedre over bageste hjulpar,
førerhus helt uden bagvæg og kun
med meget lidt beskyttelse på siderne.

Der er skruebremse med 4 træklopper
på bageste hjulsæt alene.

W.Bay

Den viste tegning er i skala 0,
d.v.s. 1/45.

MÄRKLIN

(fortsat fra side 31)

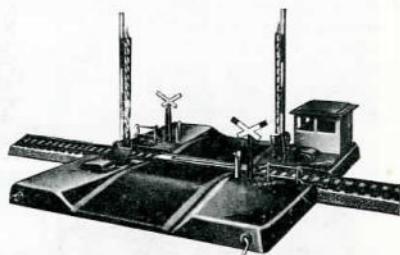
I forbindelse med skinnesortimentet kan overgangsvis nævnes to nye stopbomme hhv. med og uden lys, samt en helautomatisk overgang med bomme.

De sidste års ændringer i spor sortimentet har bl.a. medført at der nødvendigvis måtte udgives en serie nye vejledningsbøger. Det er en bog om skinneanlæg og en om overledning og sluttelig en ny signalbog, samt i tilslutning til planlægningen af anlæg en ny tegneskabelon. Bøger udgives på flere forskellige sprog, men mærkværdigvis på svensk og ikke på dansk, på trods af at der kører langt flere Märklin-tog i Danmark end i Sverige, men det har man tilsyneladende endnu ikke fundet ud af i Göppingen.

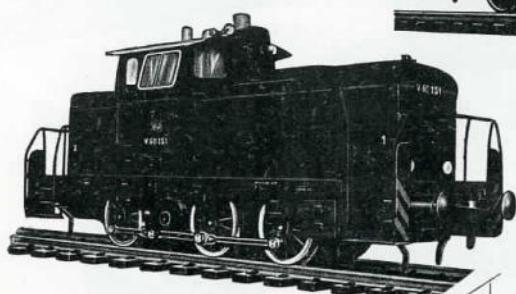
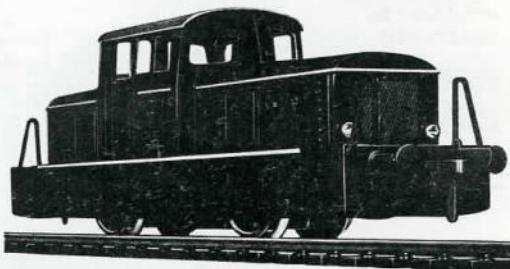
Visse prisændringer vil ske på nogle af artiklerne, men priserne i Danmark kendes endnu ikke, ligesom visse artikler altid udgår (det er snart ikke så få i løbet af de senere år) og her skal blot nævnes tenderlok nr. 3004 og det tidligere krydsningssporskifte, signal 7044, de to gamle stopbomme og et gammelt dollargrin (auto).

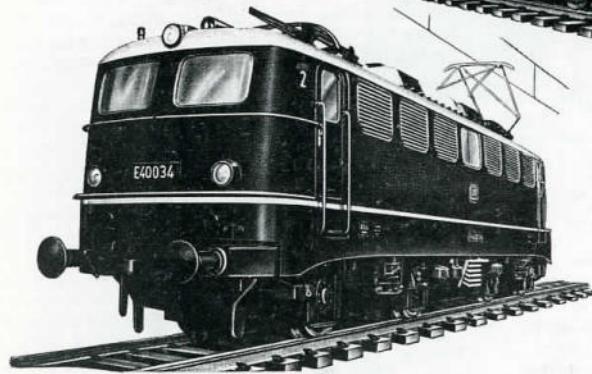
- Herover de vogne, som nu også fremstilles som byggesæt.

Fleischmann

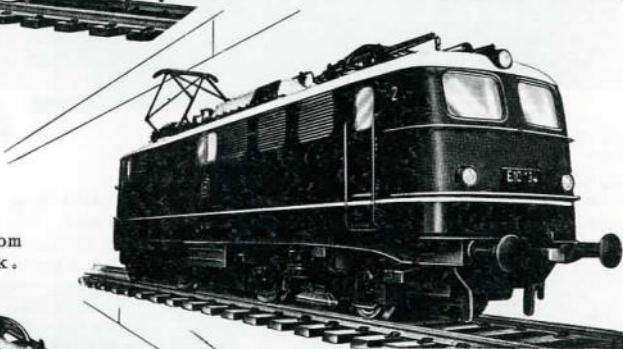

nr. 1306, som er en alsidig anvendelig model og prisen bliver under dkr. 48.00. Det næste (nr. 1380) er en model af DB's V 60, som både bruges både som togmaskine og rangerlok.

Det var lokomotiverne, -men også nye vogne blev præsenteret. En lavsiddet åben godsvogn, model af DB's X 05 (også i byggesæt), en lukket godsvogn fra det svenske speditionsfirma ASG, en "hus til hus" beholdervogn (DB's litra BTms 55) som også leveres i byggesæt, hvilket også er tilfældet med den imponerende 90 tons kranvogn med tilhørende hjælpe-

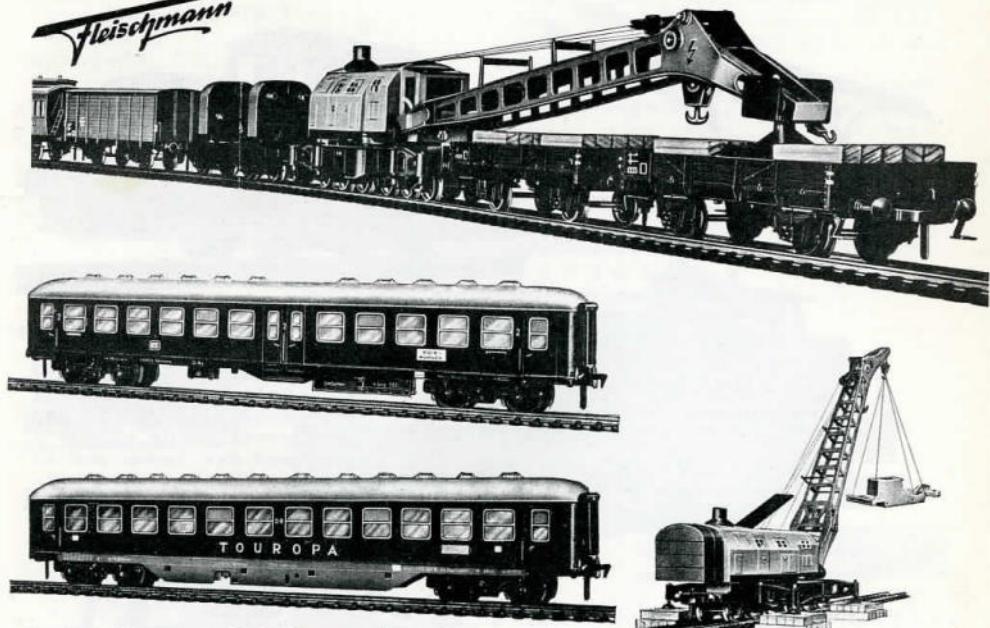
møder med et både flot og interessant nyhedsprogram, og samtidig meddeles det officielt, at man ophører med fremstillingen af spor 0-materiel. - Og vi går i gang med det samme med at omtale industriloket kat.

DB's E10 er efter vor mening et af Tysklands smukkeste ellok, og vi finder også Fleischmanns model af dette lok gen nemført elegant. Det er i farverne blå og sølv. Forbilledet kan fremføre tog med indtil 150 km i timen.

Modellen af E40 er af samme standard (grønt), men forbilledet's top hastighed er her 100 km/t.

Fleischmann

vogne. Denne nyskabelse er i sandhed overvældende, især da der er gjort næsten alt for at gøre modellen så naturlig som muligt, idet næsten forbilledets operationer kan udføres med dette krantog.

To personvognsmodeller afrunder sortimentet. Det er en B4ymg hurtigtogsvogn (grøn) og en TOUROPA liggevogn (blå).

Og så skal i Fleischmann's sortiment sluttelig blot nævnes et nyt håndsporskifte for modelspor, nye billige vognbelysninger til 2- og 4-akslede vogne, et fremskudt signal, som mindsker togets fart, og et relæ anvendeligt bl.a. ved opbygning af automatiske anlæg.

Og så kan vi lige få plads til at omtale

som også udstillede i Nürnberg, nemlig den rullende udstilling af en fantastisk modelbane i HO indbygget i en D-togsvogn.

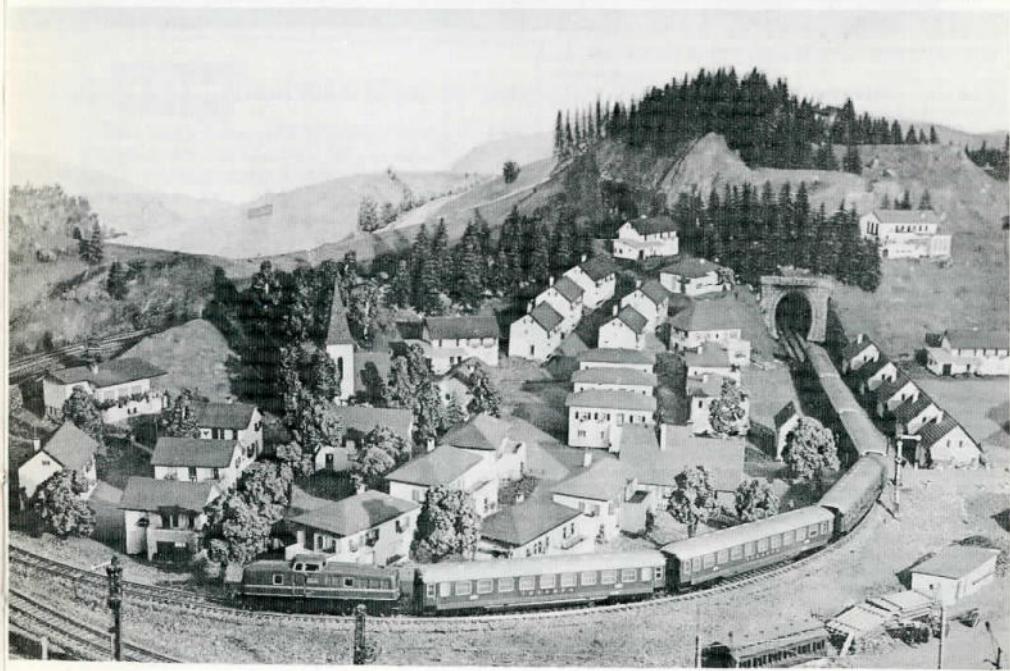
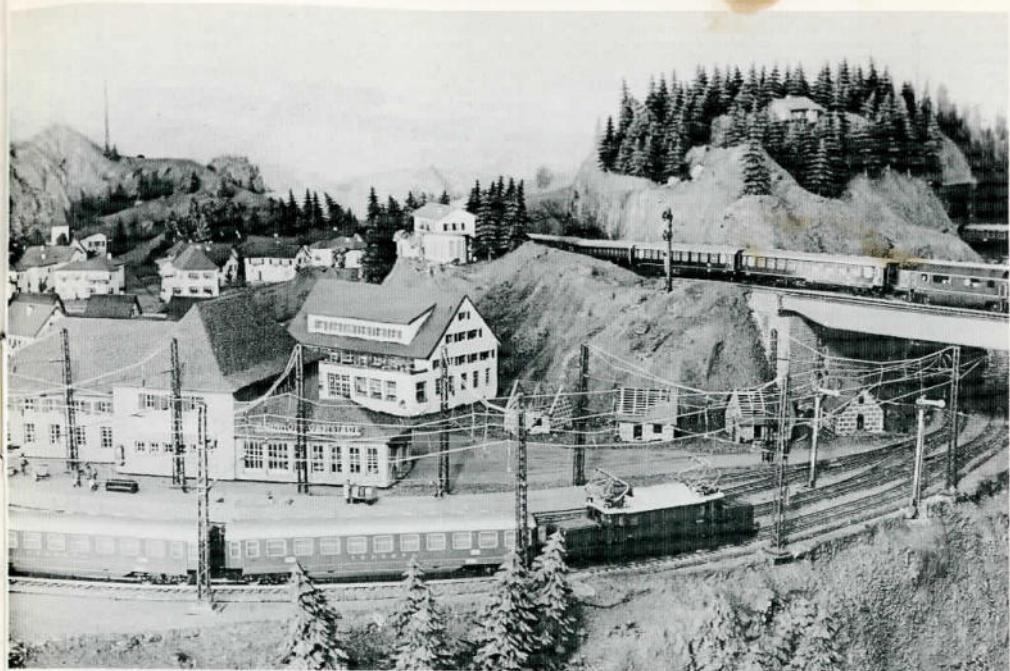
Anlægget er bygget af medlemmer af Wuppertal's modeljernbaneklub og blev første gang præsenteret for offentligheden i anledning af

et 100-års jernbanejubilæum i Wuppertal. Vi viser her tre billede fra banen og skal samtidig give lidt flere oplysninger om denne.

Banen dækker et areal på 32 m² og omfatter 300 meter spor i HO. Opbygningen af sporet er så virkelighedstro som vel mulig. Således skulle der bruges 140 sveller pr. meter, hvad der bevirke, at der skulle skæres, bejdses og påklæbes i alt 36 000 sveller. I enhver af svelleerne skulle bores 4 huller til skinnepladerne og på disse blev det 2,6mm høje messingprofil anbragt.

90 lokomotiver og over 500 person- og godsvogne klarer trafikken, som i øvrigt ledes fra moderne sikringsanlæg med sporplansbetjeningspulte, som det nu også er kendt herhjemme. Over 100 relais med over 5000 kontakter er der medgået til monteringen og tillige 12 000 m ledning.

Billederne på de følgende sider er taget af Lokobildarchiv Bellingrodt i Wuppertal.

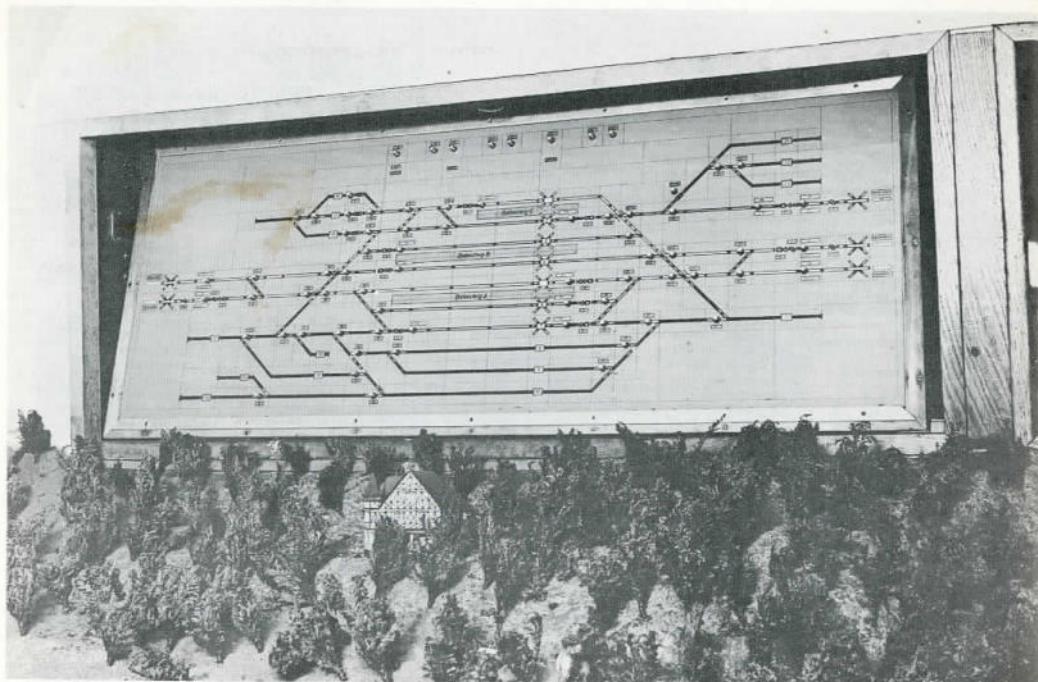

Fig. 3. Noderne tavleanlæg til betjening af en af stationerne på anlægget.

Ja, vi må nødvendigvis slutte omtalen af Nürnberg-messen her for denne gang, da pladsen er sluppet op, men vi fortsætter med en lige så stor fortsat omtale af nyheder-

ne i vores nr. 3/59, som skal ud den 25. maj, og som iøvrigt kommer til at indeholde mange andre interessante ting om både små og store baner.

BP.

— det interessante italienske modelbaneblad —

RAIL NEWS -

SUMMARY IN ENGLISH

Nürnberg Messen 1959 - The Nürnberg Toy Fair was this year held from 22th to 27th February and for the last years being an international fair many countries from all over the world were exhibiting. However, in this issue we will concentrate on "The Big Four" german firms TRIX, ROKAL, MÄRKLIN and FLEISCHMANN. We have used as many illustrations as possible which will surely enable you to get a good view of the fair. We will continue this report in our next issue which is going to be published on May 25.

VI BYGGER EN VANDKRAM - We are building a water crane. This is an easy to follow construction which can easily be made mainly from scrap. A small motor can drive the arm in a quadrant of 90° and to reduce to speed we have used some wheels connected with small rubber

bands for gearing.

T.K.V.J. - This is part two of the description of this Denmark's longest private railway. The drawing sheet enclosed this issue have on one side two old coaches from this railway and on the other side you will find a gauge "0" drawing completing the drawing in our december 1958-issue of a diesellengine class MT (Danish State Railway).

SLANGERUPBANEN - This time we are just bringing you a few photos of the diesellengine once in use on this suburban railway to Copenhagen. We brought a scale drawing in our last issue.

TGOJ - This is part two of the description of this modern Swedish private railway.

GDS III - Last part about this old engine here completed with a scale drawing in gauge "0".

(DB) - A few photos from the Wuppertal Model Railway Club layout installed in an DB railway coach, which visited Nuremberg during the toy-fair.

CLUB NOTES etc. - on the last pages.

ROM^s TILBUD I HUSE

Samtlige danske huse er nedsat med 33-50%, sålænge lager haves:

Trelænget bondegård	33,-	16,50
Kro	24,75	16,-
Tolænget bondegård	27,-	18,-
Villa	10,85	7,25

ROM^s GIPSGAZE

Det ideelle materiale til landskabsbygning. 1 kg ROM's gipsgaze dækker ca. 1 m².

1 kg gipsgaze nr. 7035	5,75
1 prøverulle (150-200g)	1,50

Foruden et stort udvalg i løsdele til modelbaner har vi alt fra:

MÄRKLIN *Lion Fleschmann*

Faller *Rivarossi*

AKTS. C. TH. **ROM** & CO. EFTF.

Axelborg, Axeltorv 1, København V,
postgiro 23311, telefon Central 625-8625-10625

R U B R I K A N N O N C E R -

20 øre pr. ord. Beløbet bedes i egen interesse indbetalt samtidig med bestillingen, så sparer De efterkrav. De to første ord i annoncen fremhæves gratis, medens særskilt overskrift koster 1 kr. ekstra udover ordtaksten. Ved indrykning af en rubrikannonce er den følgende fremgangsmåde den nemmeste: Tag et giroindbetalingsskort og skriv annonceteksten bag på den VENSTRE talon og indbetalt på et postkontor (eller brug egen giro) senest den 5. i den måned, De ønsker annoncen indrykket.

SÆLGES - 1 Märklin lokomotiv SK800 1 stk. do. CH800, 1 stk. do. CE800 1 stk. LONG do. MY, 13 godsvogne & 6 personvogne (bogie), 1 transformator HSV type 4, ialt kr. 450,00. Ole Dons, Ringosvej 9, Vejle.

MÄRKLIN MATERIEL velholdt sælges.
3600MWS, 5121, 5117, 5112, 5114, 7072,
7070, 1xTT800, endv. perfektomskif-
tere og Long-hjul til ½ pris. Dr.
Schack-Schou, tlf. Boeslunde 10.

MÄRKLIN HOVEDLYSSIGNAL nr. 7044, kun
lidt brugt, sælges for kr. 20.00.
Jens Chr. Christensen, Nordvestpas-
sagen 48, Aarhus, tlf. 67123.

OG EN rubrikkannonce som denne ko-
ster (10 ord) kr. 2,00

K L U B M E D D E L E L S E R

MODELJERNBANEN

Anlæg i spor 0.

Henvendelse: ØBro 1374x.
Enkelte nye medlemmer kan optages.

Hg.-Mjk.

HELSINGØR MODELJERNBANEKLUB

Lokale: Klubvognen Hg.station

Anlæg i HO.

Medaften: Onsdag

Formand: J. Hansen, Vinkelvej 19
tlf. 21 14 87

Næstformand: H.J. Arnsing, Gurre-
vej 28, tlf. 21 36 58.

Kasserer: K.P. Christensen, Stub-
bedamsvej 78, tlf. 21 24 38.

Bestyrelsesmedlem: A. Jensen Pe-
tersen, Skjoldsvæj 28, tlf. 21 27 25
Klubbens postadresse: Vinkelvej 19

AALBORG MODELJERNBANE KLUB

Anlæg i spor 0. Byggeaften: mandag

Klubhus: Forchammersvej 3,

Formand: Disp. Finn Ankeraa, tlf.
2 12 79.

DANSK MODEL JERNBANE KLUB

Anlæg i spor 0.

Klublokale: Nørrebro station

Formand: Poul E. Clausen

Næstformand: James Steffensen

Kasserer: Th. Kronholt

Sekretær: E. Albrechtsen, Amund-
sensvej 18, Lyngby, tlf. 87 54 62

ODENSE MODEL JERNBANE KLUB

Anlæg i spor 0.

Klublokale og anlæg: DSB's rutebil
garager på Kildemosevej.
Formand: A. Hove, tlf. 12 94 46
Kasserer: M. Nielsen, tlf. 11 79 40
Sekretær: P. Juul Nielsen, tlf.
11 14 77.

Byggeaften: Tirsdag kl. 20,00
Nye medlemmer kan optages, henven-
delse i lokalet.

MODELJERNBANEKLUBBEN "HO"

Nordkærvej 1 - Hvidovre, Valby.
Tlf. 30 06 31 og RYvang 5942y.

Formand: Harry Larsen
Næstformand: Alf Rasmussen
Kasserer: Hans Hundstrup
Medlem af bestyrelsen: Erik Bugge.

SLAGELSE MODEL JERNBANE KLUB

Anlæg i "O" på Slagelse banegård.
Byggeaften: Tirsdag

Formand: P.E. Jensen, "Lundehus",
Valbyvej, Slagelse, tlf. 2789
Kasserer: Preben Madsen, Herluf
Trollesvej 25, Slagelse.
Næstformand: H.H. Larsen, Herluf
Trollesvej 1B, tlf. 2180.

KØBENHAVNS MÄRKLINKLUB

Anlæg i spor HO.

Formand: Ole Mortensen, Horsebak-
ken 7½, NV., Be 1821.

Klubaften: torsdag

1-2 nye medlemmer kan optages.

MODELJERNBANEKLUBBEN HO.56

Smedegade 11, kld., nørrebro.

Klubben bygger på et dansk an-
læg i HO, "toskinnedrift". Inter-
essererede er velkomne. Klubaften
tirsdag.

ALLE SKANDINAVISKE MODELBANEKLUB-
BER er velkomne til optagelse un-
der rubriken KLUBMEDDELELSEER med
tekst i det på gældende lands e-
get sprog. Klubber, som ønsker at
blive optaget i rubriken, skal
blot indsænde kr. 8,00 i gebyr sam-
tidig med bestilling af et abonne-
ment til klubben, d.v.s. for eks.
for danske klubber bliver prisen
1 årsabonnement kr. 15,00 + kr. 8,00
for optagelsen i rubriken. (Andre
skandinaviske klubber kr. 16,50 +
kr. 8,00).

VED DE -

... hvor mange byggetips og tegninger, artikler og beskrivelser, der er at finde i de tidligere numre af MODELBAKE-nyt?

Dem kan De slet ikke undvære

Skriv efter de numre eller årgange, De mangler.

Obs.! Kun få eksemplarer af følgende blade:

1. årg. 1952	(4 numre) kr. 3,50
2. årg. 1953	(÷ nr. 5 og 11) kr. 9,00
3. årg. 1954	(÷ nr. 6-7-8) kr. 11,00

Men De kan endnu få følgende årgange komplet:

4. årg. 1955	(12 numre) kr. 18,00
5. årg. 1956	(12 numre) kr. 19,75
6. årg. 1957	(12 numre) kr. 21,00
7. årg. 1958	(12 numre) kr. 21,00

De sparer efterkravsgemyret ved forud indsendelse af beløbet på giro 35056

Levering af enkelte numre sker kun mod forudbetaling (+ porto). - Prøvenumre leveres ikke.

For nye læsere . . .

PROPAGANDAPAKKER

5 forskellige numre af MODELBAKE-nyt (før 1956) - kun **4 kr.** portofrit. Vælg selv pakke B, C eller D. Hver pakkes indhold er helt forskellig fra de andre.

- Og et årsabonnement koster **15 kr.**

MODELBAKE-nyt

Postbox 184, Kbh. K.

Postkonto 35056

Tidsskrift for jernbaner i alle sporvidder

Udgiver og ansvarshavende redaktør: B. Palsdorf.
REDAKTION: Breumvej 28, Herlev.

Medarbejdere og korrespondenter: Sv. Jørgensen, Helsingør, O. W. Laursen, Silkeborg, Ib Nicisen, København.

Modelbane-nyt går ud fra, at tilsendt materiale som breve, nyheder og beskrivelser af eget anlæg gratis stilles til bladets rådighed i vor fælles hobby's interesse.

EKSPECTION: Postboks 184, København K.

Telefonisk henvendelse:

Kun mandag, onsdag og fredag kl. 9-12 på
★ 94 48 68.

Eftertryk kun tilladt med tydelig kildeangivelse.
Bladet udkommer med 6 numre om året (den 25. i alle ulige måneder).

Årsabonnement **15 kr.**, udland **16,50 kr.**
Virum. Benyt postkonto 35056 ved indbetalingen.

-0-

Bladet forhandles af blad- og jernbanekiosker samt:

KØBENHAVN:

Københavns Telefonkiosker samt
Valby Hobbyforretning, Mølleallé 16, Valby.
Hobby-Centralen, Montergade 10, K.
Hobby-Hjørnet, Fredensgade 11, N.
Hobby-Kælderen, Nansensgade 74, K.
Kiosken, Østerport Station, Ø.
Model & Hobby, Løvstræde 2, K.
Hovedbanegårdens Bladkiosk.
Kiosken, Classensgade 18, Ø.
Kiosken, Nygade Teatret, Nygade, K.
Ordrup Trævare & Legetøj, Ordrupv. 109, Charl.
C. Th. Rom & Co. Eft., Axelborg, Axelitorv V.
Legetøjsasken, Jernbaneallé 92, Vanløse.
Fa. Gottlieb Hansen, Ny Østergade, K.
BP-TOG, Ny Kongensgade 11, K.
Bauch, Aaboulevarden 40, N.

LYNGBY:

Irigens Legetøj, Jernbanevej 1.

ARHUS:

Arhus Hobbyforretning, Frederiksgade 17.
Berg Radio & Hobby, Guldsmedgade 40.

ODENSE:

Odense Hobbyforretning, Vestergade 89.

RØNNE:

Lille Torvs Lædervare- og Legetøjsforretning.

ENGLAND:

Robert Spark (European Railways),
15, St. Stephen's House, Westminster,
London, S.W. 1.

FINLAND:

U-B Hagelin, Prästgårdsväg 5 A 12, Hoplaks.

FRANKRIG:

Editions Loco-Revue, Le Sablen, Auray Morbihan

ITALIEN:

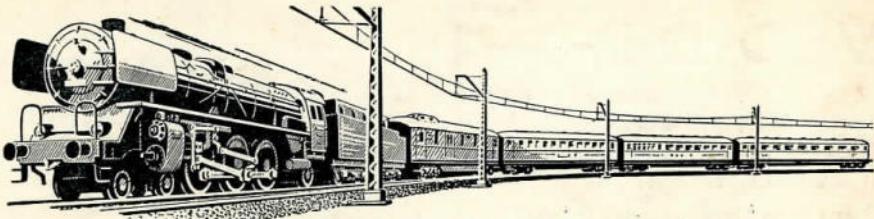
»Ho-Rivarossi«, Como.

NORGE:

Narvesens Kioskkompani, Postbox 125, Oslo.

SVERIGE:

Model-Craft, Skolgatan 5, Malmö.
Wettergren & Kerbers Bokhandel AB,
Vasagatan 22, Göteborg C.

Læsning for alle –

BØGER

Hobbyboken 1958, 112 s. ill., kart. kr. 7,00

RMC's udklipsbøger med materiale til 20 bygninger i hver bog. — Forlang bog 1 for sp. O og bog 2 eller 3 for HO. **Pris pr. stk. kr. 8,75** (+ porto)

Fleischman's store sporplansbog. — En næsten uundværlig bog for alle 2-skinne folk. (Indb. fikst ringbind) kr. 9,00.

How to build & operate a MODEL RAILROAD — En god lille all-round amerikansk „pocket book“ om vor hobby kr. 3,50.

C. A. Reitzel's MODELBANEN. Bog 1: „På sporet“ kr. 4,25 — Bog 2: „Strømmen sluttet“ kr. 4,25 — Bog 3: „Rullende materiel“ kr. 4,75 — Bog 4: „Landskab & bebyggelse“ kr. 4,25 — Bog 5: „Signaler og sikringsanlæg“ kr. 4,75 — Bog 6: „Trækkraft“ kr. 4,75.

12 FOTOS af danske lokomotiver (i postkortformat) kun kr. 2,50.

TIDSSKRIFTER

 (prisen i parentes angiver årsabonnement)

Minaturbahnen kr. 3,75 (16 nr. kr. 60,00), Model Railways News kr. 2,25 (12 nr. kr. 25,00)

Der Modelleisenbahner kr. 1,85 (12 nr. kr. 21,00), HO-Rivarossi kr. 2,00 (6 nr. kr. 12,00)

European Railways kr. 2,00 (6 nr. kr. 12,00), Model Engineer kr. 1,40 (52 nr. kr. 65,00)

Prøvesending af ovennævnte tidsskrifter sendes portofrit for kun kr. 10,00 ved forudbetaling. (Efterkrav 1 kr. ekstra).

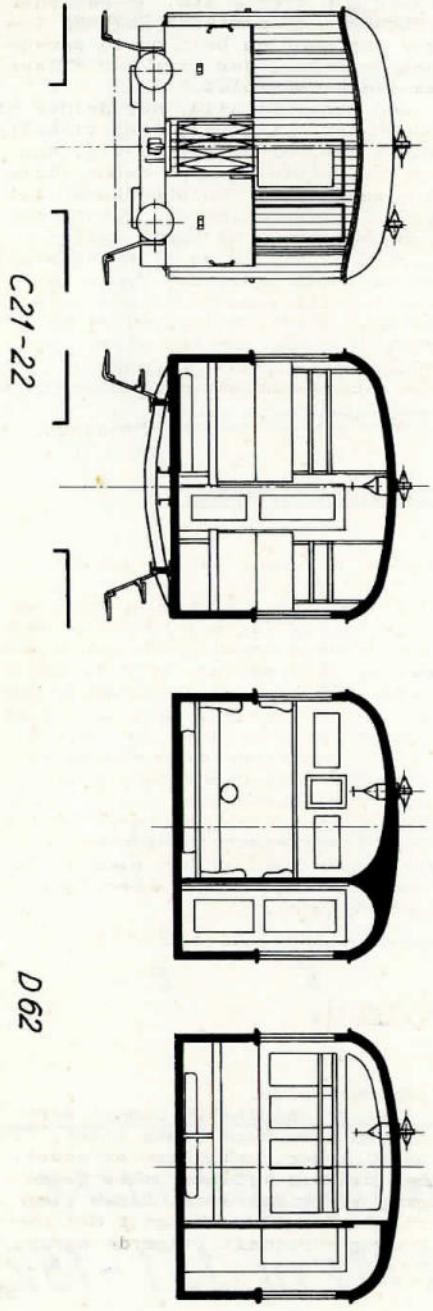
BENT PALSDORF

POSTBOX 184, KØBENHAVN K.

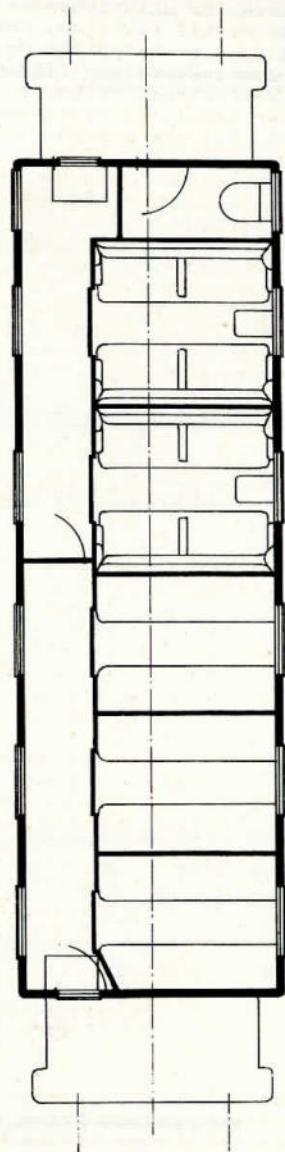
POSTGIRO 35056, TLF. *944868

Bedste telefontid: Mandag, onsdag, fredag 9-12

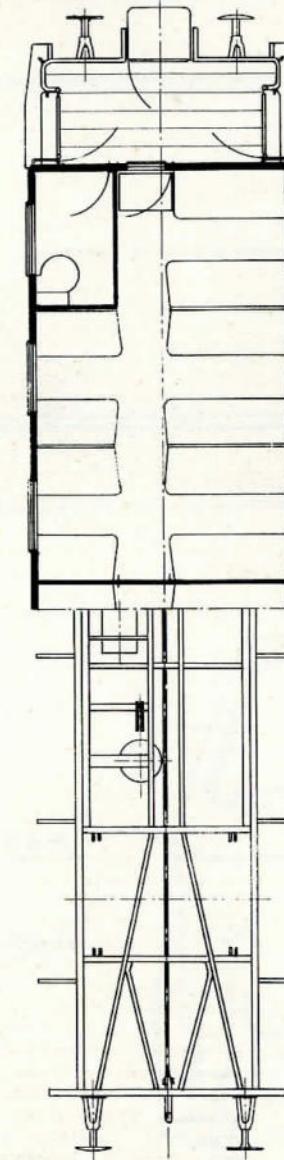
OBS. I vort udsalg i København i Ny Kongensg. 11 kan hver dag kl. 16¹⁵-17³⁰ lørdag kl. 10-14, ovennævnte bøger og blade beses og købes.

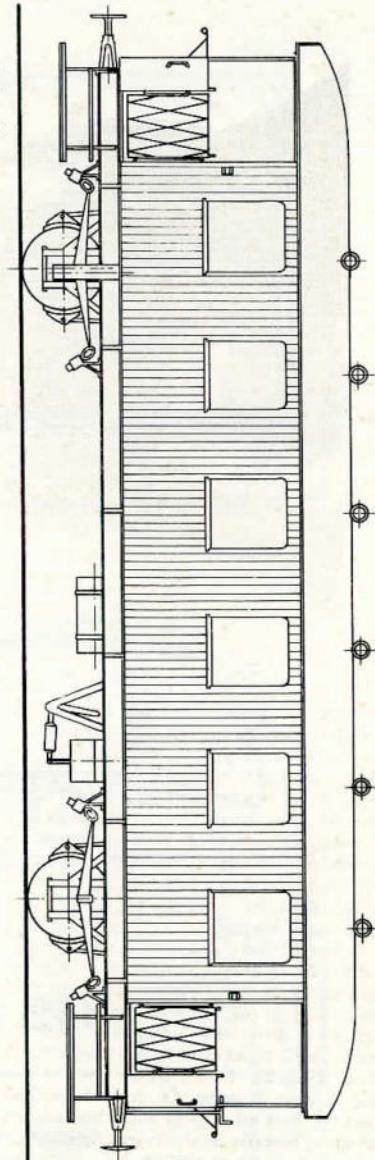
C 21-22

D 62

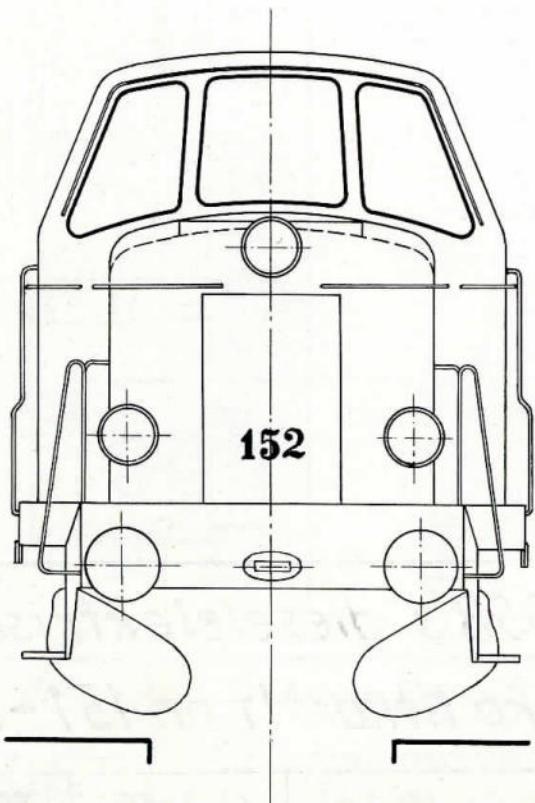
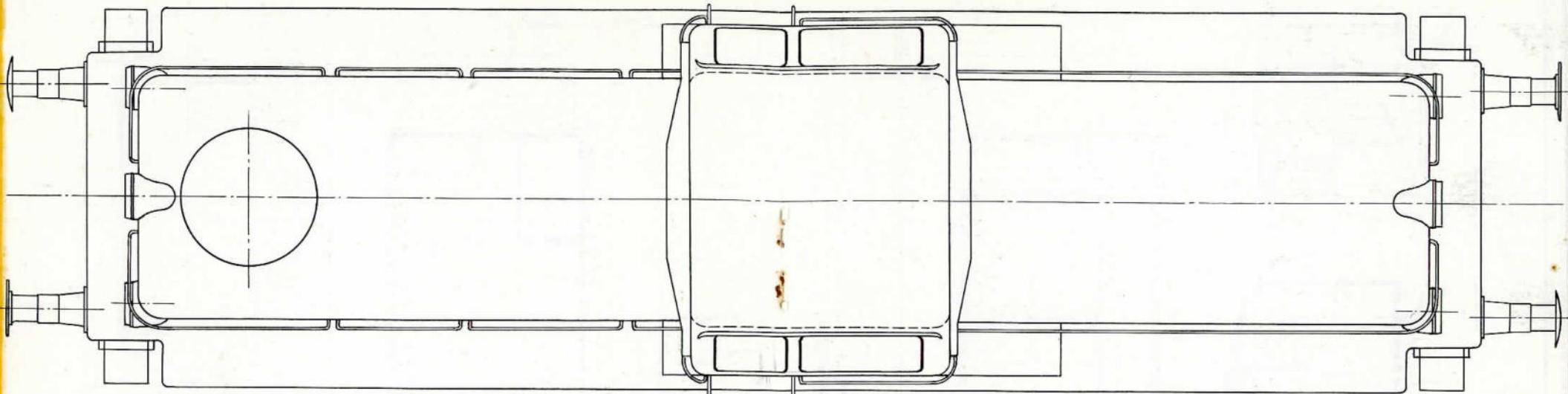
C 21-22

C 21-22

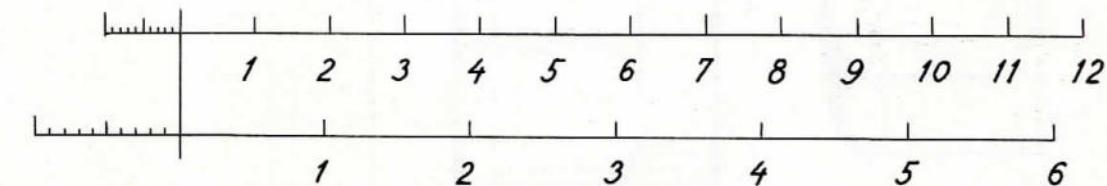
Troldhede-Kolding-Vejn Jernbane
3.kl. personvogne C 21-22 og 2/3.kl. personvogn D 62

HO ^a	1:87
17-3-59	
Jb Nielsen	

1:45

1:87

DSB's dieselelektriske
loko litra M nr. 151-152

Spor 0 , str. 1:45

13-3-59

T.B. Nielsen